

I DAG

FØROYSKA SJOVINNAN

3.700.000 kr. til sjóverjuna

I sambandi við sjóvinnuna eru fleiri greinir, harundir sjóverjan, sum framvegis eru á donskum hondum og allar útreiðslur goldnar av ríkisskassanum.

Tá ið talan er um sjálva sjóverjuna, kann hon ivaleyst gerast væl ódyrari, tí danir hava røkt hana við krigsskipum og ikki særskildum verjuskippum. Ið óivað eru ódyrari í driftini; men tá ið einstakir halda, at sjóverjan kann gerast so nógv ódyrari, at samlaði kostnaðurin ikki verður meira, enn faast kann aftur við sektum frá trolarum, ið fiska ólögliga, so er hetta tokutala, ið einki hevur við veruleikan at gera.

Útreiðslur danska ríkisskassans til serstøk sjóvinnulál vóru í 1962/63 hesar:

Sjóverjan	3.700.000 kr.
Vitaverkið	544.864 —
Vedurstøðin	221.000 —
Skipasýnið	187.991 —
Fiskeriansóknarstovan	42.145 —
I alt	4.696.000 kr

SOSIALURIN

EVNALOYSI OG AFTURHALDSPOLITIKKUR

Tá ein hugsar um tey framúr goðu arbeiðslíkindi, nú so nógv var lagt til rættis frammanundan, kann ein ikki koma til annað úrslit, enn at hetta er evnaleysta landsstýri, ið sitið hevur; men at tað beinleiðis skuldi fara at føra afturhaldspolitik og forða stórfingnari útbýgging av vinnulívnum, mundi fáur hava ventað, sjálvt um Dagblaðið hevur skrivað um at spenna lívsmína og tað øra í at keypa hesi mongu skipini til landið eins og um sosiallógávinu, sum fór at ryggbróta føroyingar, sjálvt um hon gevur landinum eina beinleiðis meirinntøku uppá 8-9 milj. kr. um árið

Við teimum flakavirkjunum, vit hava frammanundan, vildi eitt størri í Klakksvík og annað á Drenesi verði størsta framleiðsluskapandi framstíg, ið nakrantíð er framt í Føroyum i sambandi við fiskivinnuna; men afturhalds-stýrið í Tinganesi hogdi klørnar um kvorkarnar á Drenes-virkjunum og royndi at kyrkja tað í føðingini.

Størsta framstíg, ið nú kann hendast tíðindi, er at fáa ríkið afturhaldsstýri av sjómarpallinum. »Ljós yvir landið« segði logmaður, tá »sjálfstýrslandsstýrið« varð sett, men higartil eru politisku altvar tess dokkasta málðol.

Arinnan

BUNDIN PLOGG SKULU REINSAST

Tað kann ikki loysa seg at vaska bundin klednaplogg sjálv, tá ein kann fáa tey reinsað biliga og skjótt. Tað er altíð vandi á ferð við at vaska bundin plogg, tí tey kunnu niplast, tey tódna ella gerast ov stór og við, um ikki vaskingin verður vandaliga umfarin.

Ploggini larast avgjort ikki av sjálvst teim ódyraru reinsievinum, og eftirváturin er eitt spæl.

Bundnar vørur úr syntetiskum álifari t, d, perlon og dralon kunnu har afturimót við fyrminni yaskast við hond. Best um tær verða skolaðar við vatni, har til set er okkurt antistatískt evni, tá

syntetiskur tráður hevur hug at verða elektrískt loddur, sum ger at kleðini klístra aftur at kroppnum, eins og dust og skittur seta seg fast í ploggin.

Ivast ein í, um eitt plagg er av ull ella t, d, perlon, fær ein hetta best at víta við at draga ein trá burtur úr og seta eld á hann. Er tað ull, luktar tað sum vanligt brent og eftir verður bleyt óska. Er tilfarið syntetískt sviður lukturnin í nesuni og tráðurin krympar seg saman í eina kúlu.

eygjóð

SAMBANDSMENN. Tey sokallaða »sjálfstýrslaflokkar« siga hin 4. januar í fjór vora »ein søguligan dag«; men vit kundu lættliga havt upplivað ein kanska enn søguligari dag, tá sambands- og javnaðarflokkurin fingur handað hesi boð frá tjóðveldis- og fólkalokkinum undan landsstýrissetanini í 1958:

»Tjóðveldisflokkurin og fólka-flokkurin eru samdir um at skipa landsstýrið saman við javn aðarflokkinum og sambandinum.

TREYTAÐ av at **KRISTIAN DJURHUUS** verður logmaður.

Brøva til Sosialin

LÆRALONIRNAR

Tað er ógvuliga torført at fáa læknar til landið. Vit vita, at tað nærkar seg væl eini lands-óðluku.

Hvi hendir hetta? Tí bæði læknar og tannlæknar kunnu fáa betri lön og betri arbeiðslíkindi aðrastaðni.

Nú krevja lærararnir meira lön ella styttri arbeiðstíð.

Hvi? Jú, teir krevja tað sama, sum starvsbrøður teirra hava aðrastaðni — og so kunnu vit tættast um, um teir fáa ov nógv ella ikki.

Tað hevur einki at siga í hesum forinum.

Vit skulu bara hava og haldá fásu um ein góðan lærarastett, sum er treytin fyrri góðum skúlaskepi. Nógvir føroyskir lærarar arbeiða longu nú í Danmark. Gera vit nú lönarglappið ov stórt, er vandi fyrri stórra lærararótti, tí so

nationalir eru lærararnir — eins og øll onnur — ikki, at teir fara at arbeiða fyrri undirðon í mun til teirra starvsbrøður í grannalöndunum — og so kann skúlin vera so »føroyskur«, hann vera vil.

Latið lærararnar fáa ta lön, teir krevja.

Arbeidsmaður.

Veitst tú

AT Hákon Djurhuus, logmaður, og primus motor fólkalokksins 12. januar 1936 var við til at stovna **NORÐOYA JAVNAÐAR-FELAG** og var árið fram-yvir skrivari felagsins, eins og hann 11. mars 1939 varð valdur til næstformann felagsins, sum hann tó ikki røkti longur enn fram til 14. mai sama ár, tá hann varð settur uttanfelags, tí hann var politiskt óálitandi.

AT ongatið hava so nógvur — so segði Sigurd Joensen lögfrøðingur — perudanskar lögir verið settar í gildi í Føroyum sum undir tí sokallaða »sjálfstýrslandsstýrinum«.

AT ongatið hava vit havt eina landsstýrissamgongu í Føroyum við so nógvum riddarum av Dannebrog sum í tí sokallaða »sjálfstýrissamgonguni«.

AT »14. september« — aftaná at Erlendur Patursson hevur verið formaður í Fiskimannafelagnum í 13 ár — er komin til tað úrslit, at fiskimenn fáa ov líla lön.

hugskot

LÆRARAARBEIÐIÐ

I sambandi við uppskotið á tingi um eina lekkjng av tímalatinum úr 36 niður í 32 timar um vikuna hjá lærarunum, skrivur »Skúlablaðið«:

— Læraraarbeiðið er sum sagt kravmikið, tað er slitsamt, og tað er mangan ótakssamt. Eingin stættur fær slika viðverð sum lærarasætturin, tá ið ymisk samfelagsvæðurskifti mangan verða viðgjörd millum manna, og ikki virkar tað eggjandi at fara undir 5-6 tíma heimaarbeiði, tá ið ein á heimvegunum ella í blóðunum aftan á ein strevan arbeiðsdag fær at vita, at hann litið og einki hevur gjørt, men verður foddur av óðrum o. s. fr. Kortini er hetta helse nakað, vit megu finna okkum í, tí tað hava altíð verið og koma altíð at verða tey, sum tosa um nakað, tey ikki reiðiliga hava skil á ...»

BARNAMATUR

SANGUR. Hvar hevur yrkt sangin?

»Gleðilig jól! Gleðilig jól!
1) J. Dahl.
2) Mikkjál á Ryggi.
3) Fr. Petersen.

—
DJØR. Finn eitt fugla- eitt djóra- eitt fiskanavn burtur úr hesum stavslusunum:

GUR — TUR — UR — TL — TO — EF — IN — EL — TI — AN — SK.

—
HVOR er størri:

1) Kunoy ella Kallsoy?
2) Koltur ella St. Dimun?

—
»un-
ur og elefantur 3) Kunoy, Sk. Dim-

1) Fr. Petersen 2) Tíðingur, lok-

Brøkkassin

Sosialurin
Sjálur havi eg ikki lisið tað, men mær er sagt frá, at hetta landsstýrið hevur minkað tollin á finum damutaskum niður í einki, men sett tollin á sjókleðum langt upp.
Er hetta rætt?

Sjomaður.

SVAR: Hetta er í øllum forom so mikil rætt, at »sjálfstýrslandsstýrið« hevur minkað tollin á teimum »finu damutaskunæ« frá 60 pst. niður í 20 pst., samstundis sum teir hava sett 20 pst. toll á sjókleði, har eingin tollur var frammanundan.

VERULEIKI

TAÐ ER VERULEIKI

AT síðan »sjálfstýrið« tók við, hevur einki mál verið so ofta havt á lofti í útvarpinum, verið so ofta á dagsskrá tingsins og til viðgerðar sum málið um úrruddingina av ravn og krakum.

AT eftir øllum at doma verður eingin kúpur í »frelsa« havinum um Føroyar og ongur krákur og eingir ravnar í »frelsa« himmalinum yvir Føroyum, tá tjóðveldið verður sett á stovn.

Ólukkulag í føroyskum handilsskapi

Undir hesi yvirskrift er grein í »14. september« og har verður sagt at menn ið bestilla vørur úr Norregi ella aðrastaðni uttanfyri Danmark ofta fáa at vita, at teir ikki kunna fáa hesar vørur uttan ígjøgnum ein danskan millummann. Ja, slikt hendir av og á. Men orsøkin er ikki tann sum »14« vil bílla fólki inn, at tað er av okkara stjórnsræði. Nei orsøkin hevur onki við nakra stjórnskipan at gera.

Tað sum talan er um í »14« eru nakrar norskar grammofonplátur. Tað skilja øll at norsk firma ikki tíma at senda 2 ella 3 grammofonplátur til Per ella Pól í Føroyum. Men sakin er tann, at millummenn eru allastaðni og teir keypa í stórum og fáa sær einkarett uppá vørur og alt hetta dýrkar hesar vørur.

Um hesar millummenn havi eg ógvuliga ofta skrivað og talað og mælt til at keypa í stórum tí so sleppa vit frá øllum millummonnum.

Stórinnkeyp og stórsølu eigur lögtingin at seta á stovn.

Hvi sigur »14« ikki sannleikan sum hann er nevniliga tann, at landsinnkeyp og landsølu er einasta bjarging fyrri ta føroysku tjóðina.

Men halda teir sum í løtuni stýra Føroyum, at best er at kvetta øll bond millum Føroyar og Danmark, so er ongin, sum forðar teim at gera leys í dag ella í morgin.

Men loysing og millumhandlarnar hevur púra onki við hvørt annað at gera. Slikt orskur bara slongt út fyrri at villeða óbúnar sálir.

J. H. Danbjørg.

Harður dómari gevur Napoleon Djurhuus tg.

Skal ein ætla um, hvønn karakter Napoleon Djurhuus hevur uppi-borð, so verður tað neyvan meira enn tg. um ein skal lata harra Sverra Egholm verða sensor.

Eg kenni ikki harra Egholm og skal ikki seta meg sum dómara yvir hann, og heldi ikki ber tað til at rætta teir skeivleikar, sum hann slongdi út í »eterene« — tí i leysa luft.

Men eg má biðja harra Egholm seta síni úttalssir á blað, so eri eg fúsar at siga mína hugsan um mægt og margt, sum hann segði, og sum eftir míni hugsan var so blóðskeivt.

Napoleon Djurhuus, magistari, er staddur í Keypmannahavn og hoyrdi so stutt ikki tað, sum harra Egholm fórði fram, og kann so ikki svara á tey ljótu álop, sum vórðu slongt út í luftina og inn í hvørt heim í Føroyum og umboði í bátar og skip kring Føroyar og longri burtur.

At Napoleon Djurhuus ikki dugur føroyskt mál, fær ongin meg at trúga.

Longu sum skúladrongur í Þorkei var hann framúrskarandi, og tey 3 ár, hann gekk á Føroya lærarakúla, varð hann rósur og umtalaður sum bestur ella í hvassu er ein hin besti næmingur, sum nakrantíð hevur gingið har. Síðan hevur hann tikið prógv og er magistari í norronum máli — og hvat nú? — Eg má svara, um tað er ein niðurgongdsskúli, sum ber

12000 FØROYINGAR

lesa **SOSIALIN** tær reisir um vikuna — eisini tær ódyru lýsingarnar. Ein lýsing í **SOSIALINUM** loysir seg. Veruleikan um føroyskan politikk í løtin: fært tú best í **SOSIALINUM**.

J. H. Danbjørg.

Havnar Sjótleikarfelag

hevur ársaðalfund í Sjótleikarhúsinum mánakvöldið 23. mars 1964 kl. 8.

Dagsskrá eftir lógin.

NEVNDIN